

Latwefch u Awifez.

60. *gada=gahjums.*

Mr. 5.

Trefchdeena, 4. (16.) Februar.

1881.

Redaktora adresse: Pastor J. Weibe, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Expedīcijās Befhorn Iga grāmatu-bohde Velsqamā.

Latv. Alw. mafsa par gadu Jelgawā 1 rubl., Rīhgā fanemoht vee Daniel Minus kga, kauf-eelā Nr. 5.
Fischora un Freya namā, 1 trepi augschup, 1 rubl. 20 kāp., par pasti fanemoht 1 rubl. 50 kāp.

Apostellefchanaß veenem;

Jelgawā, Ferd. Besthorn a fga grahmatu-bohdē, paleijas-eelā Nr. 2. **Kuldīgā**, Ferd. Besthorn a fga grahmatu-bohdē. **Bauskā**, R. Vogel fga apiekti. **Rīhgā**, D. Minus fga kantori, kauf-eelā Nr. 5, Fischera un Freya namā. **Walmeerā**, Trey fga grahmatu-bohdē. **Walkā**, M. Rudolff fga grahmatu-bohdē. **Pehterburgā**, pee Pehterburgas zeen. Latw. draudzēs mahzitaja.

Nahditais: No eekhsenehm. No ahrsehm. Bisjamaatahs sinas. Pateiziba un
luhgschana. Aplam smults iohzirch ic. Achal-Tekinzu karich. Emamels, jeb
tshetras Seemas-^{sw}ehtku eslites. Drupas un druslas. Seemā dsimtenē pahr-
nahkoht. Albildes. Sludinaschanas.

No effchsemehm.

Pehterburga. „Sarkana krusta“ pilnwarneeks, firsts Schahowskoi, telegrafeerejis is Bameem, ka pehz eespehjas usnehmees apkohpt 300 Turkmenu feewas un behrnus Geot-Tepè; tamdeht tad Pehterbura fahkoht gahdahrt par to, ka nepeetruehktu waijadfigo summu, ar ko fest fchahdas ahrlahrtigas isdohschanas. Ka ari par Telinzu familijahm buhs jagahda, to „Sarkana krusta“ beedriba jau pehrn dohmajusi un turp nosuhitjusi daschadus drehbju gabalus preefsch 200 feewahm, 300 puifeneem un 300 meitenehm. — Dselszelsch pa ledu no Oranienbaumas us Kronshtati pabeigts, un 25. Janvari jau usfahkuuschhi braukt un prezess west. — 22. Janvari pafascheeru brauzenam, kas pulksten 200 pehz pusdeenas is Pehterbura gas isbrauza us Maslawu un kas fastahweja is 6 treshahs- un 1 ohtrahs klasses wagoneem, nosika nelaime. 81. werste no Pehterbura gas lokomotive lihds ar bagaschhas wagonu nogahsahs no dselszela dambja, un wineem lihds 1 treshahs klasses wagons. Bagaschhas wagona kondukteeris nosists; ohtris kondukteeris bcf samanakas atwests Pehterbura gas. Maschinists un wina palihgs gruhti- un 4 pafascheeri weeglt ewainoti. — Wiseem trim sturmetaju pulku wadoneem pee Geot-Tepes, palfawneekem Europatlinam un Roselkowam un padpalkawneekam Gaiderowam, Bisauqstaki dahwinati 3. klasses Jurga-ordeni.

Ij Geot-Tepes kaujas. Tekinzeem usbruhkoh, Apfherona pulka karoga kompanija, bes ween 10 wihireem, tika nokauta un karogs pats atnemts. Generalis Skobelews, eewehrodams bataljona nelaimi un wina duhfschigo kaufchanohs, zehla preekschå, eegahdahd jaamu farogu. Bet pulks nepeenehma to, atbildedams, fa „pats buhfchoht eet pakat pehz sawa karoga“; luhdsja, wina nostahdinahf sturmetaju pulka preekschå, un fa pirmais pulks eelausahs eenaidneeku zectolfini un atkaraja atpakal sawu wezo karogu, kas 10 deenas bij bijis eenaidneeku rohkäs.

Jelgawa. Tautas-apgaismoschanas ministeris 31. Dezemberi
īsg. g. apstiprinajis Jelgawas 4-klasīgās realskohlas pahrgrohsfīchanu
6-klasīgā realgimnāzijā. Peeltā klase tikschoht atvehtīta jau Augusta
mehnesi īch. g.; festā — pēbz waijadsības. — Jelgawas Latvee-
šhu beedriba jau eejneegusī luhgumu augstai waldibai, lai atlauj
1882. gadā notureht Jelgawā Latveeschi dseedaſchanas-fwehtkus.
Pee ſchem fwehtkeem wareſchoht — us wehleſchanohs — dalibū nemt
ari dseedataju- un muſikas-lohri if Widsemes.

No Bauskas puses. 17. Janvarī ūh. g., pašchā pusdeenas laikā, nodedsa Dwardās (Pomusčas masajā muisčā) laidars, kāpu kuhtis ar peelektameem kambareem un wezaka klehts. Uguns iżzehlaħs no kāpu peelekfamā kambara, un pee stipra weħja pahruehma drihs taħs zitas ehlaš, ta' ka taħs wairi newareja glahbt. Weenam kālpam iħpaschi leela skahde notiku. Ir rentneekam skahde naw masa, ehlaš nemas nereħkinoh. Kā uguns żehlees, weħl naw finam. — 18. Jan-

wari eeswehtija Zelgawas pareistizigahs (Kreemu) draudses wirsmahzitajs Bauskas pilshetä usbuhweto pareistizigo basnizu. Eeswehtishanas darbu winam valihdseja isdariht wehl ziti 5 pareistizigi mahzitaji un preeksch tam schini deenä ihpaschi atnahfuschi kohra-dseedataji. Basniza no ahrenes isskatahs lohti glihta un kohfcha; tohniischti to ihpaschi puuschko. Pareistizigee lihds schim fawu deerkalposchani ntureja privatnamds, ta ka waijadseja drihs weenä, drihs ohtrâ namä ee-ihretees. Basnizas buhwe malfajoht wairak ka 20 tuhfst. rubtu, preeksch lam augstaais frohnis eshoft waijadstigo naudu dewis. Bauskā nu ir 3 basnizas: Wahzeescheem, Kreeweem, un ir masajam latoku yuzinam; tilai teem wairak ka 7 tuhfst. Latweescheem wairs naw fawas ihpaschas basnizas, kas senak gan bijusi. Zeresin, ka schini finā muhsu Bauskas Latweeschi nepaliks ats ziteem tizibu beedream. J. R.

Būses mahzītājs H. Kawalls ir 17. Janvāri, sāvā 82. dzīves un 51. amata-gadā, nomiris.

Ij Rudbahrſcheem. Behn un ari ſchogad eſam atradiſchi Latw. Aw. par Rudbahrſcheem ko ſinotu. Breezajamees, ka bij tahti ſiaojumi, kas apleezina, ka Rudbahrſchnecku buhſchana fahk jo labak plaukt. Ari tagad ko paſinoſim, kas mums wifeem buhs par labu. Muhſu z. kungs F. von Fircks fahka mums mahjas pahrdoh. Tahts mahjas, kas ſcho ruden tapa likas us pahrdohſchanu, pahrdewa tif driftſa laikä, ka bij ihſti ko brihnitees. No tam war redſeht, ka zena ir mehrena, un mehs tikai waram pateiktees ſawam z. fungam, ka nu ſawu ligſdinu waram jo drohſchaki tafift. Tad mehs Rudbahrſchneeki, ka ari Lehneneeki dabujahm no ſawa dſintſtunga eewehrojamu rafſtu. Z. kungs rafſta iſſaka, ka wiſa ſawā waldiſchanas laikä ir par muhſu labklahſchanohs ruhpēdeemees ruhpējees, bet noschehlo, ka daschu reiſi mehs wiſa labo prahdu ne-efam ſapratuſchi un tamdeht naw eefpēhjiſi wiſu tā eegrohſiht, ka gribejis un kas mums ari teefcham buhtu vijis par labu. Tahtak rafſts ſaka, ka ihpaſchi diwi leetas ir ſkahdigas pee muhſu ſadſihwes: pirmahrt pee dascheem par daudſt leela mihleſtiba us frohgeem, un ohtrafahrt andeleſchanan un nokuſchanahs ar pagaidu plchſejeem jeb auglotajeem. Lai pirmo katti waretu iſnihzinah, muhſu kungs ir ſawus frohgus neschehligi ipohſtijis, ta ka no Jurgeem ſch. g. Rudbahrſchu plachas rohbeschas nebuhs neweena frohga. Lai no pagaidu plchſejeem nebuhtu jazeefch, z. kungs mums lika preefchā, lai paſchi ſawā ſtarpa dibinam „aifdohſchanas-kaſt“, kas lai paſhidſetu teem, kas azumirkli rohnahs truhkumā, jeb ari ſawas faimnezzibas grib labak apkoht, ta ka dasch ruhulis, fo prahltigi faimnezzibā eeleck eekſchā, waretu diw- un trihſkahrtigi nahkt atpafat. Breeſch „aifdohſchanas-kaſes“ dibinachanas Rudbahrſchu kgs mums ir leenejis 5000 rubl. pret 4 prozentehm. Rudbahrſchneeki un Lehneneeki war no kaſes dabuht naudu pret 5 prozentehm, pahnohwadneeki pret 6 proz. un pilſehtneeki pret 7 prozentehm. No tahts naudas, kas buhs pahraſ par 4 proz., kas fungam jamakſa par aifdohto kapitalu, da buhs kahdu datu rafſtu-wedejs, un atlikums nahks abeem pagasteem pehzi wiſu dwehſelu ſkaita par labu.

Tee, kas no ſchihſ kafes grib dabuht naudu, tohp uſaiznati, lai
pee laika peeteizahſ pee muhſu kafes-waldes lohzeſku preeſchfchdetaja

J. von Firds funga Rudbahschöös. Tur ari dabuhs finah, kas pee naudas aisdohschanas un aissnemfchanas tohp eeweheorts.

Beigdami fchih sbindinas rakstīt, pateizamees faram mihtam dīmītskungam un wehlamees, ka Deews winam un wina behrnu-behrneem atlihōsinatu to, ko wiensch mums par labu darijs. Muhsu atlihōsinachana ir ustiziba un mihtibā.

Kahdi Rudbahschneeki.

Ned. peesihmeju mēs. Tahdas aisdohschanas-fases, kas no pagaidu plehsejēem issargā, ir lohti teizamas un derigas. Kahdas pagaidas daschi proht ispleht, waram redseht pee kahda S. frohna fainmeeka. Minetam fainmeekam, kas zitadi pahrtzis wihs, truhka 200 rbi. Scho naudu esoh no Jurgeem lihds rudenam aissnemis no kahda Schihda, kam bijis par fcho pusgadu jadohd fa pagaidas 85 puhri ausu! — Bet pee naudas aissnemfchanas is tahdahm kahdm ir ari jaluklo us tam, fa tikai tad nem, kad zitadi newar grohsteees. Behz weeglas dabuhschanas nahk daschreis gruhta atdohschana!

Rihsa. Kurisfchu fainmeeks no Saldus apgabala — ta „B. W.“ fino — eebrauz pa dīlszelu Rihsa, deht kahdas darischanas. Sawu weikalu jau preefch pusdeenas pabeidsis, wiensch, gaididams us nahloschu brauzeenu, eegreeschahs kahdā restorazijā. Tē sehdedamam preefchahs kahds sens wiherlis ar farkanu fchallī un — sehrodamees peedahwā pulksteni, teikdams, fa mahjās seewa ar wairak behrneem falkstoht; jo pizzejs pats waroh dohmaht, kahda waijadisba wina preefchahs, kad tahds pulkstenis esoh jaahrdohd. Wiensch luhds lauzineeku, lai labak eetu us celas salihgt, jo restorazijā waretu kahds zits starpā maihteess. Lauzineeks, launa nedohmadams, paklausa, un iiset us celas. Lihgstoht peenahk wehl kahds wihs un pahrohla pulksteni. Behdigi tomehr lauzineeks salihgt par dewini rubli. Bahrdeweis fā-nem naudu no lauzineeka, un laipni eetinis pulksteni papihri, to leek labi paglabaht, lai sagli ne-iswelloht, no kureem esoh zeechī jaafargajahs. Tad aiseet. Behz kahdas stundas laimigais pizzejs fahk luhkoht lehto pulksteni; bet — ko erauga! — papihriti norishwehts apalsch kalku-akmena gabals, kuru krahpneeks, eetihdams, bij eelzis pulkstena weetā. Lauzineeks — istruhzees — gan dohmaja blehdi līkt melleht zaur polizeju. Bet kad nebij laika īche ilgak kawetees, un ari bihjahs no leelahm isdohschana — warbuht glischi weltahm —, tad dewahs ar sawu dahrgo peeminu us mahjahn. — Pee dascheem Schihdeem Rihsa atrasta konterbande: fihda gabali, lakti un zigari. Winas wehrtiba fneedsahs lihds 5000 rubli. — Masgataju Annu Tiltin atrada nonahweti 27. Janvari, pulksten 800 wakarā, jaunajā eelā, pachds smilfchu-kalnōs. Bruhtschu nekahdu nebij redsams; to mehr dakteris apleezinaja, fa nahwe zehlupees zaur noschraugschana.

No Behrsones. Scha gada 12. Janvari tika eeswehltita turenas jaun-ustaifita pagasta-skohla. Scho skohlu fahla taijāt aisspehen, behz tam, kad wezais, 1870. gadā ustaifitais fahla skohlas-nams 1878. g. bij nodedsis. Tagadejais jaunais skohlas-nams ir muhja ehka, 14 afis garfch un 8 afis plats. Skohlas eeswehltischanu gresnoja „labdarischanas beedribas“ un weetiga pag.-skohlotaja kohri ar dseedaschana.

B. W.

Us Leepajas-Nommu dīlszela, pee Salesjes stanžjas, 18. Janvari atgadijēes fchahds behdigs notikums: Pafascheeru brauzeens, kas is Vilnas us Minsku iiset nakti, bij zelā nosebojees, un tamdeht, Salesjei tuvojotees, saduhrahs ar brauzeenu, kas nahza no Minskas us Vilnu. Diwi tūfschi pafascheeru wagoni tika fadausiti drupatās, un zaur malku, kas tur bij uslikta, 5 zilveki no dīlszela deenetajeem fatreekti us nahvi. Wiss wini, ko-tik wehl dīshwi, tika nowestī Vilnas bahmisi, un no turenas us nestawahm nonestī flimnīzā. Dīlszelsch bresmu weetā stipri issphahrdihts, bet pafascheeri, fa dīrsdams, valītūchi pafargati no nelaimes.

No Scheimes (Leichhōs). Pee mums deemschehl Scheime ir eesaknojuschees valaidneeki, kas dara lohti leelas nepatīschanas eebrauzejēem. Dāsham tee ir fchahdi padarijuschi, fregu-leetas nosagdami, un ja newar nosagt, tad fagreesch ar nasi. Pat newainigeem fregu lohpineem seemas laika nonem dekus un pahrdohd Schihdeem par lahī brandwihna.

Dāsch Leitis noschehlo sawu sohstiu, ko wissi wasaru audīnajis un barojis, bet kad atwed us Scheimi pahrdohd, tad azīhm redsoht is-fohg is fulbas, ta fa ne wehsts pat to wairs nedabuhn. Nepeeteek ar masahm fahdsibahn ween, bet ari prohwē us leelzela laupischanas isdarīht. Kahdam Witeku fainmeekam iwaigīnes-deenās nakti us mahjahn eijoht, trihs tehwinī no meesta īsejohit dīmīhs pakal un atnehma diwidēmit rbt. fāldras naudas un labatas pulksteni. Bet katrai lee-tai ir saws gals, ta ari scheem blehīsheem vēhdas peedīna.

Saimneeks bij weenu pasinis no walodās, — kahda Scheimes ahdeghra dehlu. No rihta minchis fainmeeks atbraunga Scheime un to leetu darija sinamu polizejai, uradnikam Rosenko īgam, kas ari netau-pija puhlinus, to leetu west fāldribā. Tuhlit pānehma minetā ahdeghra dehla sahbatū un Scheimes starastu ar pahri wiherem, un dewahs us to weetu, kur laupischanā tīla isdarīta, un atrada, fa fchis ir wainigs, jo sahbatū akurāt pāseja eelsch tāhm vēhdahm, kas tur bij redsamas. Buila, newaredams grohsteees, pats fazija, fa gan tur esoh bijis, un wehl weens sehns, kahds gans Scheime; bet wīni laupischanu ne-esoh isdarijuschi, bet zits, prohti minetā fainmeeka schwahgeris, kalejs Scheime. Schis wineem dewis brandwihnu dīsert, lai valīt-dīscht schwahgerim atremt pihipi.

Bet, paldeews Deewam, nu ir polizejas rohkā tee diwi; papreksch-minetais ahdeghra dehls un gana sehns naw pilnīgi gadās, bet abi atsina sawu wainu. Turpretim kalejs leedsahs un leedsahs. Bet fa dīrsd, kalejs jau esoh tīzis wāla no polizejas rohkām, jo atsīhts par newainigu. Pateiziba jašaka muhsu uradnikam, kas, fa walīts lab-flahschanas mīlotaīs, behz sawas eespehjas grib īsnihzīnah blehīschu bandu, kas lihds fchim par dauds drohīchi pee mums strahdaja.

Sintrewaischā Mikaluk's.

Smolenīskā īzhelees lohpu-mehris. Gubernaas semstība tadehī nospreeduī, tuhlit gahdaht, fa faslimuschee lohpi tīktu nonahweti, un luhgt no frohna 100 tuhīt. rubtu valītdības.

No ahsenemchm.

Wahzija. Bij ispaudusees wehsts, fa Hohenzolernu prīzis Wilhelms aisswēts zaur kahdeem nebehdeefem; bet tagad nu īskaidrojēes, fa prīzis pats bijis wainigs pee ispaustahs netaisnahs finas. Wiensch fcho finu pats isdohmājis, lai waretu pāfleht, kāndeht tas pa nakti bijis no mahjahn prohjam un tīk pulksten 1ā pusdeēnā pahnahzis — ar nogreestem mateem un noschmuletham, faplohsitahm dīchbehm. Behz pāfleibas wiensch, 17 gadus wezs jaunellis buhdams, bij minetā nakti lihgīmi pāfleibojis un daschu ko pēdīfleibojis. Fa wina isdohmātā fina tuhlit tīks īflūdinata par wissi Eiropu, to tas nebij apdohmājis. Kad fahkusees zeeta īsmekleschana, prīzis pats wissi īsteizis. — Prūsijas īdīshwotaju fālts behz pēdīfahs fāltschanas bij 27 milj. 260 tuhīt. 331.

Anglija. Iħru-semē fastahdījuħees kahda feeweschu fābeedriba. Wina nupat natureju sawu pīmo fapulzi sem Barnela jaunkundjes wādīschanas. Seeweschu fābeedribas fwarigakais usdewums buhs, īneegt valītdībus Iħru nohmekeem, kas no fāweem kungeem īssweefti īf nohmas-weetahm. Sapulze īceħlu fahdīju īflūdinata par wissi Eiropu, to tas nebij apdohmājis. Kad fahkusees zeeta īsmekleschana, prīzis pats wissi īsteizis. — Prūsijas īdīshwotaju fālts behz pēdīfahs fāltschanas bij 27 milj. 260 tuhīt. 331.

Turzija. Greek-Turku strīhdus lectā Austrīja tagad atjauno-joh Bismarka īnako preefchlikumu, fa Greekijai waijāsetu Īpirus un Īsalijas weetā pēdāhwah tāretas falu. Bet Greekija, kas fch preefchlikumu jau īenak atraidīju, ari tagad to nepeenem.

Greekija. Kara-ministeris dārijis tautas-fapulzē finamu, fa kehnīsch īslāidīs pāwħli, zaur kuru wissi pāwalstneeki, 31 lihds 40 gadu wezumā, tēkohi īċafti tautas-fargōs. Zaur to kara-fpeħħs pāwaitrojess us 113 tuhīt. 993 kareiweem.

Wissjaunakabs finas.

Jelgava, 3. Februari. 29. Janvari nomira gubernatora fan-zelejas direktors, īhstenais stāhtsraħts Ernst von Rummel, pīrmdeer, 2. Februari, wiensch tīla glabahis. — Kursēmes gubernators, geheim-raħts von Līsenfeld, pāhbrauza is Pehterburgas un 26. Janvari at-kal usneħħma sawa amata darīschanas. — Baltijas domeħħu-pahriwalde, Rihsa, 28. Februari tīks wairakfahliščanā fchahdas muisħas arentē isdohħas: Seje (Jaunselgawas apr.) ar fudmalahm un 2 krohgeem, un Soħdu mēschakunga muisħa (Bauslas apr.). — Widriħu muisħas dīmītskungas, walīts-padoħħes loħżeklis un īhstenais geheimraħts, ba-rons A. von Budberg, 28. Janvari nomiris Pehterburga. Nelaikis

laikā ir bijis Kreevijas suhtnis Frankfurte, Berline, Wihne un Parīzē. — Widsemes Landmarschals, kambara-kungs von Bock, Wisschehligi peenents audienzē no Keisara Majestetēs. — Rīgas baptistu draudses mahzitajs, Rumberga lgs. isdohs Latveeschu nedekas-avīsi, kura faktoes „Evangelists“. Avises mehrkis buhschoht, Latveeschus eepashtstahnt ar baptistu tizibas- un tikumu mahzibahm. — Generalis Skobetewa telegrafeerē is Alkhabadas 26. Janvari: Vehz muhsu prolamazijas, kura Tefinuo usaiuzinajahm atgrieztees atpakał senakās weetās, tee pamašam sahā erastees is ūmilshu tukfnescheem un atdohd sawus erohtshus. Lihds fchim pawisam eeradushahs 7000 familijas. Saftans, Kudaiwerdi kans un ziti zeeniti kani atrohnahs muhsu lehgeri, kas wifus zitus cedishwotajus stipri peewelt. Bagaidu valdiba ar tau-tas-weetnekeem ewesta. Familijas, kas sapuljejus hahs Geol.-Tepē, tiks suhtitas atpakał senakās dīshwoklōs. Minahm palihds ar eeguh-tahm leetahm, kā kibitkahm, chdamahm leetahm, fainmeezibas rīshleem re., un pasneids ahrstu padohmu. Stipri fagatawojamees us Geol.-Tepē un wiņas apgabala desinfekciju, lai nowehrstu kaitibas, kas, pa-wafarai tuwojotees, waretu zeltees. Kā tagad israhdiyes, Dengil-Tepē aprakti 6400 lihku. Aplenkhanas laikā nonihkuši 8000, pakaldeenes nonahweti 2000 eenaidneku. Ar muhsu kareiwi tagadejo wefe-lbas buhschanu war buht pilnā meerā.

No Wolgas ew. draudschu bāda-zeeteju komitejas Saratovas un Samaras gubernās mums ir pēsuhihts fchis raksts:

Pateiziba un Iuhgshana.

No Wolgas kalmu- un plauwū puses faweenotahs sinodes ewehletā bāda-zeeteju komiteja, kas schodeen Saratovā notureja sawu sapulzi, juhtahs pēspeesta issaziht sawu dīlo fīsnigo pateizibu wiseem tizibas-brahkeem plāshajā tehwijā par to, ka ir paklausījuschi fchihs komitejas iuhgshamu un ir labprāht fneeguschi mihlestibas-dahwanas gruhti pēmekletahm Wolgas draudschm. Schini laikā, kura tas Rungs muhs gruhti ir pēmeklejis zaur diwu gadu ne-auglibu, kas ir mums un teem tukf-stoscheem bāda-zeetejeem par ihstu gara spēzīnaschanu, un mehs efam atsinuschi, ka tas Rungs, kas reis parahdija sawu gohdibū tukfnesi, ar wehl tagad ir parahdijis sawu spēku tukf-stoscheem bāda-zeetejeem, par kureem mehs, pakaudamees us ta Runga apfohlīshamu, efam luh-guschi vēz palihdsibas. Usluhykoht leelo dahwanu pulku, kas tik bagatigi peenahk no wifahm pusēhm, mehs waram lihds ar Dahwidu faziht: Slawehts lai ir tas Rungs ik deenas! Deens mums gan us-leek nastas, bet palihds tāhs panest. Mums ir Deens, kas war pa-lihdscht, un tas Rungs Rungs, kas isglabbi no nahwes. — Komiteja ir lihds schodeen sanēhmuši 65 tukf. 29 rbt. 36 kap., un no ne sen Pehterbūrgā fastahdijus hahs bāda-zeeteju sara-komitejas, kura mehs issakam sawu ihpachu pateizibu, bes naudas-sumnahm, kas jau pē augščam minetahs summas ir pēskaititas, efam sanēhmuši wehl 123 kastes ar drehbehm un chdamahm leetahm. Vehz 1185 rbt. at-nemšanas, kas tapa pēsuhihti ar ihpachigeem nosazijumeem, notika isdalishana fchahdā wihse:

1) Zaur prahwestu Coßmann pēeksfch Saratovas, Jagodnajas, Poljanas, Talowkas un Wadijanoi-Bujerak Kirspēlehm	7 tukf. — rbt. — kap.
2) Zaur prahwestu Hölz pēeksfch Primvalnajas, Wolkskajas, Gndenthauas, Weimaras un Ģhei-mes Kirspēlehm	11 " 700 " — "
3) Zaur Deggeller mahzitaju pēeksfch Lešnoi-Karamijschas, Rozenbergas, Ustholišcas un Ustkulalmkas Kirspēlehm	11 " — " — "
4) Zaur H. Keller mahzitaju pēeksfch Seemel- un Deenvidus-Katerin-states, Podsternajas, Nesanowkas un Baratajewkas Kirspēlehm	11 " 910 " — "
5) Zaur Staerkel mahzitaju pēeksfch Norkas, Oleschnas, Goloi-Karamijschas un Medwedizkas, Kre-stowoi-Bujerakas Kirspēlehm	12 " — " — "
6) Zaur Blum mahzitaju pēeksfch Fresenthal, Ošnowkas, Weizen-feldes, Schönfeldes un Gnad-en-flures Kirspēlehm	10 " — " — "
Pēeksfch daschahm zitahm waijadis-bahm jau pēeksfch tam isdohts	— " 204 " 27 "

Rohpā . 63 tukf. 844 rbt. 27 kap.

Skaidrakas sinas, kas katrā Kirspēles apgalbā par minetahm sumnahm ir vīktē, komiteja isdohs tad, kad buhs beigusi sawu darbu, ihpachos rehlinumōs. Tagad tik komiteja dara sinamu, ka par fch nauđu ir pirkas chdamahs leetas, kā: rūdsu milti, putraimi un gala. Bee pirkhanas nehma lihdsdalibū basnizas wezakee (vehrminderi) un zeemu preefchneeki. Vīrtahs chdamahs leetas tapa isdalitas teem, kuras bāds jo wairak speeda. Daschās draudses, kur ir eespehjams, tohp pēeksfch truhkuma-zeetejeem eetaistas ihpachas supes pasneegschanas weetas. Truhkuma-zeeteju skaitis ir us kalmu- un plauwū puses no leeluna — vēz komitejas lohzelku fādabutahm sinahm — lihds 110 tukf. leels. Bes tam wehl wini skaiti wairojahs katru deenu zaur teem, kas no jauna peenahk. Dauds gruhtumu ir jau muhsu draudses pahrzeetus hahs, bet leelakais bāds fahw wehl pēeksfchā; jo lihds nahofchā plaujai bāds wairojess weenadi ween. Maiši atrohd tik pē retahm familijahm, un zita ustura, kā kartuseli un kahposti, ar kureem daschas familijas deewsgan behdigi wēlk sawu dīshwibū, buhs drihs pē beigahm. Pawafari truhks dauds, tohti dānds fainmeekeem wai-jadīgahs fehlas. Un tomehr wīsa muhsu zeriba ir us nahofchū fehju un plauj.

Tapehz, mihlee brahti un mahfas eeksfch ta Runga, nepeekuhsteet ari turpmāk sneegt sawas mihlestibas-dahwanas muhsu nabaga Wolgas draudschm. Tas Rungs ir lihds schodeen zaur Juhfū mihlestibū leelas leetas pē mums darijs, par ko mehs waram prezatees. Tomehr wehl Jums dauds japalihs un mums dauds jazerē! Mehs buhsim pāzeetigi un zīnhīmees; bet Juhs, mihlee tizibas beedri, nepeekuhstat pildiht muhsu rohkas ar mihlestibas-dahwanahm, ka mehs tāhs waram pasneegt teem, kas staiga apkārt noplīhsfchī un badu aismirfchī. Bet tas Rungs, kas wīsās sawās pahrbaudīshanas netur launas, bet meera- un šehlastibas dohmas. Tas lai ari svehēti fchī pēmeklešanu pē mums un muhsu draudschm, ka is fchīs pahrbaudīshanas lai is-augtu pēeksfch mums svehtigi angli, scheit laizigi un tur muhschigi.

Beidsoht komiteja lihds zēn redakcijas, fchī „Pateizibu un iuhgshana“ laipni uſnemt sawās lapās.

No faweenotahs Wolgas kalmu- un plauwū puses ewehletā bāda-zeeteju komiteja ir:

Prahwest G. Coßmann.	Mahzitajs H. Keller.
Prahwests Hölz.	Mahzitajs W. Staerkel.
Mahzitajs R. Deggeller.	Mahzitajs C. Blum.

Saratovā, 8. Janvari 1881.

Mums ir pēsuhihts fchis raksts:

Aplam sunks johzinsfch, kas z. W. Talweeta lgam iſſpruzis.

„Latveeschu Avischu“ laitaji laikam wehl atzerefees, ka „Pehterbūrgas Kreevu avise“ lahdā pagarā rakstā pagēhreja, lai Baltijas Latveeschī tohp pahrkreevoti. To dsirdedamas, „Latv. Avises“ darijs, kā peenahzahs darijs, prohti: farakstīja pretrakstī, kura Latveeschī tautību aīsstahm pret minetahs Kreevu avisēs pahrkreevos hanas usbrukshana hahm. „Balsī“, kā jau arween, „zilaja Latveetības farogus“ un pē tam sita plaukstīs — aīs pēekta par „Peht. Kr. avisēs“ nodohmā nemto Latveeschī pahrkreevos hanu. „Balt. Wehstn.“, lai ari ne-efoht weenis pēekta ar „Peht. Kr. avisēs“ pahrkreevos hanas dohmahm, tomehr faroja pret Latv. avisēhm, it kā tāhs, pahrkreevos hanas rakstam pretodamees, buhtu ko launu darijsfchās. — „B. Wehstn.“ pē tam grīb buht „Latveeschu Avischu“ fīds-pahrmanītājs un mēkļe eercīt, ka „Latveeschu Avisehm“ Latveeschī tautība pawisam neruhvoht, bet ka „Latv. Avises“ to esoht darijsfchās zītu — netīru eemeļlu dehī u. t. j. pr. — Teizami erohtschi z. „Balt. Wehstnesham“! Tagad nu „B. W.“ laisch laudis garus — teewus rakstus par lahdū pa wīsam jaunu leetu, prohti par Latveeschī pahrwahzo-shanu, kas Baltijā tohpoht isdarīta. Waj nu „B. W.“ to dara tamdeht, lai Latveeschī, pahrwahzo-shanās rakstus laidami, drihsā aīsmirst draudoschū pahrkreevos hanas rakstī, jeb tamdeht, lai „Peht. Kr. avisē“ ne-aīsmirst, bet lai nahk muhs drihsā laikā pahrkreevoht, jo zītādi buhtu laikam par wehlu, — wīsu to nesīnu, ka ari to, waj „B. Wehstnesham“ wairak ruhp Latveeschī tautība jeb Latveeschī pahrkreevos hanu. Bet kād laju wīsu tohs rakstus, kas ir rakstīti par „Peht. Kr. avisēs“ Latveeschī pahrkreevos hanu, tad man schau-tin eeshaujabs pēktā stahstīsfchī par „tīrgotāju, mīzītēm un mērkākīfchīm“: kāhds tīrgotājs, kas rakstā deenvidus-žemē pahrdewa mīzites, kas iſſargā pret knausheem, apfēhdahs apakšī kupla kohka, uswilka few mīzīti galvā un eemiga, pamēsdams bundu-

liti ar zitahm mizitehm walā. Kur bijuschi, kur nebijuschi, mehrfakischti peeskeen flahrt, nswell few mizites galwā un uslez kohkā. Tirgotajs atmohdees erauga kohkā mehrfakischus ar sawahm dahrgahm mizitehm un sah gudroht, kā lai mehrfakischem mizites nowell. Gudris wihs buhdams un mehrfakischu dabu labi pasihdamis, tirgotajs dusmigs peezetahs, noswesch sawu miziti semē un redsi, — mehrfakischti tubdalın dara tāpat: prohti wihs, weens pakal ohtra, pakelra sawas mizites un nosweeda semē, astites lepni pazeldami, it kā buhtu kahdu bresmigu warona darbu pastrahdajuschi. Bet tavas behdas! Drīhs ween nomanija, zik ne-apdohmigti darijuschi. Gan nu lohkahs, gan nu mohkahs; gan astites „zilina“, gan lautians wilina; bet — mizites pagalam, leekc gihmji norauti un masku balles heigtaš. Undach labi mizitehm wehl fcho hantu deen' noscheklo aplamu stiki.

Bet greefimees pee Talweeta fga johzina (B. W. Nr. 10). „B. W.“ un „Baljs“ ir isdabujuschi, ka Latweeschi pee mums to h-poh pahrwahzoti; Talweeta fgs fcho ehrmigo isgudrojumu nostahda us galwu, — ar kahjam gaisā, — un faka, ka „Kursemē wa i's n-e-esohf fo pahrwahzohf“, jo wift jau esohf pahrwahzoti. Lai neweens fchohs wahrdus netulkotu neparcisi, bet sinatu, fo ihsti ir gri-bejis fazit, Talweeta fgs ne-aismirf peesvraust flahrt, „ka ne-esohf bijis tahtu Kursemē, bet kahdas werstes no Daugawas malas“. Tadehlt T. fgs Kursemē ari nepashit, un kā prahtha wihs ari ne no weena negribehs, lai winam tiz, kād wihs, kā nesmatneeks, par Kursemē spreesch. — Bet ihsti kohdoligi T. fgs issohbo tohs, kas Latweeschi pahrwahzochana teizahs isohfschekerejuschi, kād usrahda, kā fchi pahrwahzochana parahdahs. Prohti tā: Kursemē esohf wihsur Schihdi par krohdimeekeem; tadehlt „eenahzeji“ (— laudis, kād frohgā eenahf?) prasoht: „bit flasch bishr“, „par fns kopeek schnapf“, „bit gut zigahr“, „spihl si du gutt bishahf“, „wolmer gehn naš ausi“.... Tad pee rohtahm (Spihlkenehm) dīroht tā dseadam: „Gestern abint sah ilfe dihr, unter jener Linder“, „Jämmer, jämmer in unt ehr“, „Was stiht da drausin for das tihr“, „Kores Dores du mihr erzkin“, „So mihr der glich gefigt“ zc. zc. un tahn lihdsigas. Pee dantscheem tik weenigi: „bit freileen ein polku“, „bit freileen darsen si bitin si frankfahs“, „Danke, binen schon rangschihrt“, „il nikt tanzen frankfahs“. „Pardon freileen“, „Endfinal du, haben du wihsuwy“ u. t. j. pr. Bet tas leelakais johks pee fchi johzina ir tas, ka „B. W.“ — kā rahdahs — pawisam nemana, ka Talweeta fgs, isdohmatahs Latweeschi pahrwahzochanas deht, sawus afohs sohbata erohtschus greef teefcham pret Balt. Wehstnesi paschu un wina draugeem un draudse-nem, jo zitadi „B. W.“ nebuhtu „pawadijis“ tautinās tahdus neekla-un frohgā teikumus. Schee un tamlihdsigi teikumi gan rahda, kā dasch Latweetis. Wahzu walodas neprasdams, farunajahs ar Schih-dineem frohgā u. t. j. pr., bet tikai geleem tahdi teikumi war peerah-diht, ka Latweeschi esohf pahrwahzoti. — Tā tad dasch pats fewi issohbo un isnero; kas zitam bedri rohk, pats tanī eekfahf eekfahf. Bet Talweeta fgam japatelzahs par fcho gudro stiki. A. W.

Mehs no sawas pusēs nebijahm T. fga rakstu ewehrojuschi — mihlo meeru mihledami, un isplidam A. W. fga luhgshamu, lai wina rakstu celeelam „L. A.“ tikai tamdehlt, ka wihs pats few sawu rakstu atbild. — Noscheljoram, ka A. W. fgs now peeminejis wehl kahdus zitus teikumus, ar kureem T. fgs grib „B. W.“ eeteikt, ka Latweeschi jau esohf pahrwahzoti. Tā p. p. T. fgs „B. W.“ ussteepj, ka wihs tee esohf pahrwahzoti, kas „L. A.“ lafa. Tawu brihnunu! Tad finams gan buhtu pulka tahdu pahrwahzotu, kas pa wahzifli ne-proht ne wahrdina. Kad T. fgs pehz kahda laizina fastahditu kahdus Schihdu jeb Frantschukrohgā teikumus un „B. W.“ raksttu, ka Latweeschi un Latw. Aw. laftaji ir pahrschihdoti jeb pahrfanzuschoti, mums fchkeet, ka ahs eenaida pret „Latw. Aw.“ „Balt. Wehstn.“ tam tizetu un preezigi laistu rakstiu laudis. — Dascham latris eerohtis ir labi, lai ari pats ar fo ewainojahs.

Red.

Achal-Tekinzu karsch.

Geok-Tepes aplenkhanas un eerenfchana no 28. Dezembera isg. s. līhs 12. Janwarim maksojusi Skobelewa spehkom fchahdus upurus: Kritischi 228 saldati un 13 wirfneeki; ewainoti 585 saldati un 48 wirfneeki. Wihs saudejums kohpā 874. Minetee skaitli fahditi pehz telegramahm, un war buht, ka weens jeb ohtris no ewainoteem pehzak nomiris, tā ka skaitli drusku pahrgrohsahs. Ewehrojohf swarigo panahkumu, fcho saudejumu par lohti leelu newar eeraudsht, kaut gan zilveku upuri, finams, arweenu noscheljorum. Bet minetohs skaitlus usluhkojohf, japeesihmē kas zits. Eewainoto skaitis,

fahdīsnoht ar kritischi skaitu, ir mass. Us weenu kritischi saldatu nahf $2\frac{1}{2}$ ewainotu, un us weenu kritischi wirfneeki $3\frac{1}{5}$ ewainotu. Ciropas karōs ewainoto skaitis mehds buht diwreis leelaks, nefā te redsam, t. i. kareiwi drihsak teek ewainoti nefā nonahweti. Tas peerahda, ka kauschanahs Tekinzu kārā ir lohti nikna un ka muhsejem beeschi bij jakaujahs ar bajonetu un sohbinu, jo kamehr no abahm pusehm lecta schaujamohs rihkus, ewainoto skaitis ir leelaks un nonahweto masaks. Daschi isslaidro kritischi leelo skaitu zaur sagisteteem eerohtschem, kahdus Tekinzi fchā kārā leetajoht, bet waj teem pateesi tahdi eerohtschem, par to nekas drohsh naw snohts.

Minetohs skaitlus tahtak usluhkojohf, wehl japeemin, ka kritischi un ewainoto wirfneeki skaitis (fahdīsnoht ar saldateem) lohti leels. Us $17\frac{1}{2}$ kritischi saldateem nahf 1 kritischi wirfneeks, un us $12\frac{1}{5}$ ewainoteem saldateem 1 ewainohts wirfneeks. Kad nu ewehro, ka pulka us 33 saldateem nahf tik 1 wirfneeks, tad redsams, ka us weenu rohtu kritischi saldatu nahf kritischi wirfneeki no diwahm rohtahm, un us weenu rohtu ewainoto saldatu nahf ewainoti wirfneeki no trim rohtahm. Schee skaitki leezina gaifchi par wirfneeki duhshigo isturafchanoħs. Neweens no teem naw fargajees no bresmahm; latris bijis sawu apakfchneeki preefchā, latris, pats par fewi nebehdadams, weenigi gahdajis par fawa usdevuma isplidishanu. Tekinzi, kā is telegramahm bij redsams, kaujā lohti dauds saudejuschi, bet ne wihs leela's saudejums, ne wihs Geok-Tepes eerenfchana preefch wineem tik leels sprehrens, — it ihpaschi tee ir fatreekti zaur tam, ka definit reis masaks pulks wihs pilnigi pahrawarejis un wihs zeetofsnī eenehmis. Duhshiba, waroniba meshonu koutahm arweenu dara dīlu eespaidu, un fchoreis Tekinzeem bij eemeflis, fchihis ihpaschibas redscht pee Kreewu pulka wihsaifchā spohschumā. Zelfsh līhs Geok-Tepes zaur karsteem, bes-uhdenainteem tukfnescheem stahjahs blakam pahrfesch-nai pahrl Balkana kalmem niknakā seemas laikā pagahjuschi Turkfahā. Deewsin, waj buhs ohtra Ciropas armija, kas spēhj isdaricht tahdus diwus darbus?

Anglu awises ari runā ar leelu zeenfchana par generała Skobelewa uswarefchani. Winsch esohf israhdijs apdohmibū un usmanibū, kahda peenahkotees Moltkes mahzelim. Karsch pret Achal-Tekinzeem esohf ewehrojama nodala kārā wehsture. Geok-Tepes eerenfchana padarischoht galu Achal-Tekinzu laupischanas-darbeem, un tas wihs zilwezei tik waroh buht par labu. Ja-ewehro ari, ka Anglu awises ne-israhda tahdas hailes no Kreewu isplatischana Bidus-Asjā, kahdas pee teem agrak beeschi bij redsams. Bat awise „Standards“, kas arweenu bijusi Kreewijas niknakā pretineze un Bikonsfjelda politikas aissstahwetaja, faka, ka Kreewija bijusi pesspeesta eefahf kārā pret Tekinzeem. Tāpat ari wihs Anglu awises atrohd, ka Kreewem pilna teefiba, no Geok-Tepes wairs ne-atkahptes, bet to patureht fawās rohkās. No wihsahm fchihm runahm redsams, ka Angli ari pahraf nefakarfees, ja Kreewi eetu tahtak, pret Merwes Tekinzeem.

Waj Kreewu pulks pateesi usfahls kārā pret Merwes Tekinzeem, tas wehl naw finams, bet gan tizams. Merwe ir wehl leelaks laupitaju perelis, nefā Achal-Tekinzu seme. Ja Kreewija grib reis panahf Widus-Asjā meeru, wihs ari jasalausch Merwes Tekinzi. Zitadi darbs padarichts tik pusei, un leelee upuri gandrihs bijuschi welihi. Bet kaut ari tizams, ka karsch pret Merwes Tekinzeem tiks wests, tomeht wehl newar fazit, kād ihpaschi tas notifs. Wihsiprīms ir pilnigi ja-zenem wihs Achal seme (kas kahdu pahri fimsi werstu gara) un tē ja-is-delde kārā pretestiba no Tekinzu puses, un tad atkal ruhpigi jasagata-wojabs us jaunu kārā, jo zelsch no Achal semes līhs Merwei eet atkal pahri fimsi werstu zaur tukfnescheem. Buhs waijadīgs Geok-Tepes dibinahf wisadas magasines, tā ka nahkofchā kārā newaijag latru leetu, pat uhdeni, pakal suhitiht no Kaspijas juhrs. Warbuht waijadsehs zaur Achal semi un tahdak buhweht jaunu dīselzeti u. t. j. pr. Zit ilgu laiku tahda sagatawoschanahs pagehrehs, to newar fazit, bet laikam pa-ees daschi mehnefchi, un warbuht wihs wafara. B. W.

Emanuels, jeb: tschetras Seemas-swehku eglites.

(Pahtukslois G. Fortsmanis.)

Pee profesora atnahza tagad tahda pat webstule, kahdu mehs jau pasihstam; tāfchukrohsejais fanehmejs nefazehla nemas tahdu gau-doschanas, natureja nemas tahdu strahpes-sprediki, kā bagatais bankeeris, bet deva nemanoh, ne wahrdi nerumajis, weselu kwartu, kas-luhkojotes us wihs behnu pulzīu, un fahdīsnoht wihs mantu ar bankeera mantu, daudskahtigi usfwehra bagatā bankeera rubuli. Turklaht

profesors dewa wehstules nezejam tuhslit fawu kwartu preeskch nabaga atraitnes; winsch palihdseja us weetas, un negaidija wis, kamehr svehtki pahrees, fur nabaga seewa lihds ar fawem behrueem jau sen wareja buht badā nomiruſi.

Emanuels aifgahja pehz brihtina ari no fchihs familijas. Zekā winsch runaja pats pee fenijs: „Tee ir gan itin gohdigi, labi laudis, bet Kristus-wakara svehtums nemih pree wineem. Eglite spihd gan us galda, bet ne wis firdis.“

Trefchajā weetā Emanuels apmekleja ministerijas sklareera Musmanis familiju. Musmanis likhs buht lohti deewabihjigs wihrs, un tamdehs ar fawejem ik svehtdeenas bij pee Leo mahzitaja basnizā. Scho familiju, ko pefkaitija pee pilfertas tā nosaukteem „deewabihjigem“, neredsjea neds teateri, neds us ballehm, neds pee ziteem kahdeem pasaules preekeem dalibū nemam. Wina dñshwoja kluſu un stahweja draudsibā tikai ar retahm familijahm, kas staigaja tahdus pat tizibas zelus. Musmana namā nefad netruhka luhgschanas un pafkubinashanas us atgreshanahs no grehkeem. Musmana kgs bij par preeskchneeku daschahm labdarishchanas beedribahm, lai gan nefad nedfirdeja, ka pats buhtu bijis „preezigs dewejs“. Wina apafschneeki to nemihleja, kaut gan winsch rahijs kriſtigu pasemibū. Ihpachji pee fawu lihdszilwetu wahjibū apfreeschanas winam truhka kriſtigas lehribas un pazeefchanahs. Musmani tureja par turigu zilwetu; tomehr nikna pasaule teizahs finoh, ka winsch fawas mantibas leelaks datu farauſis zaur tahdahm naudas aisdeweju darishchanahm, zaur furahm dascha zi-tadi gohdata familija bij kritusi nabadsibā.

Ari ſchē bij Seemas-svehtku eglite. Schē bij wiss pahrlēkam deewabihjigi un nopeetni. Pa brihscham nahza luhgschanas un tapa dseedahs. Kad Emanuels eenahza, winu apfweizinaja ar aplam leelu pasemoschanahs. Teizahs, ka ſchō augsto weesi uſſkatoht par „ta Runga ſchehlastibu“. Us furu puſi tikai pagreesahs, dabuja dñſreht „mihla“ Runga un Pestitaja wahrdus.

Deewabihjigais nama-tehws eefahla ſchini — pehz wina doh-mahm — iſdewigā brihdi Emanuela preeskchā fawu firdi iſkriatih par pasaules netizibū un besdeewibū un par winas launeem darbeem, tur-klahit ne ihſti kriſtigā wihsē aiskerdams daschas pilfetā lohti gohdatas familijas. Turpētim dñshwoſchana paſcha namā tapa ſtahdita kriſtigā gaſmā.

Musmanis fazija: „Ihſti man tas gan nebuhtu jaſaka, tamdeht ka tas rāhdahs ka paſch-uſſlawefchanahs, no kurā kriſtigam zilwetam jaſargahs; bet kas teesa, tas teesa: pawaditā ſchehlastibas gadā ma-nejee bij ik svehtdeenas basnizā. Tahdas iſrunas, kahdas zitas familijs labprahit zef preeskchā, atraudamahs no uſzihtigas basnizas apmeklefchanas, paldeews Deewam, pee manim negeld. Tai ſinā es efmu neſchaubigs.“

Kad Emanuels kluſu zeſdamis galwu paſohzija, tad Musmanis dohmoja, ka Emanuels ar to weenis prahis un tura wahrdus par pa-teefibū. Tamdeht atklahja wehl wairak fawu firdi.

„Redseet, augsti zeenitais grahſa kungs“, deewabihjigais wihrs fazija, „mihla Runga un Pestitaja ſchehlastiba nepamet neweenu faumā. Man Jums gan ja-ſteiz, ka es ſchogad nebuhtu wiſ warejis doht tif bagatas dahwanas, kad man tas mihtais Deewis pee kahdas masas ſchepkulazijas azihm redsoht nebuhtu paſlhdejīs. Naw wehl ne tſchēras nedekas, kad es noſirku Leipzigas dñſezeta akzīſes par ſimtu diwipad-ſmit; nepa-eet ne desmit deenas un winas ſtahw us diwi ſimti. Waj ſchē naw ſkaidri redſama ta Runga ſchehlastiba pee manim? Pateefi, winsch fawejem neleek faumā paſkt, par ſpihiti niſnajai paſaulei.“

Pee ſcheem wahrdeem Musmanis paſehla ažis us debefihm un lihds luhgschanu murminoht.

Nu bij Emanuela pazeetibas mehrs pilis lihds paſhpluhſchanai, un pluhda ari pahri. Swehta duſmiba eededsahs us wina waiga, un winsch fazija:

„Kā Juhs tā wareet neleetigi walkaht Deewa ſwehto wahrdū, un ka Juhs to jauzeet kohpā ar fawahm negehlīahm naudas- un birſchā ſchepkulazijahm? Waj Juhs neſineet, ka tas drihsak buhs bijis welns, kas Juhs ir paſkubinajis us ſchepkulaziju? Deewis pateefi nē. Kad tahds wihrs, kas jau ir turigs, un kam turklahit tahdas labas eenahfchanas, ka Jums, no tihras mantas kahribas dohdahs us papihru ſhwindela ſlideno zel, tad leekat jele Deewu meerā.“

Kad Musmanis redſea lehno Emanueli tif peepeschi ſafkaiſto-tees, winsch iſbihjahs lohti. Rohkas ſalizis un galwu pasemigi no-leegis us ſemi winsch tā runaja: „Juhsu augſtibai ir taisniba; tas gan ari warbuht ir bijis welns, kas mani wilnojis. Af, augsti zeenitais grahſa kungs, no ſahana walgeem naw neweens drohſch. Gaunais

staigā apfahrt ka lauwa, un mekle, furu war apriht. Juhs nemā netizefeet, zif ſipri grebzīgam zilwetam ik deenas jaſinhahs ar launeem gareem. Juhsu ſchehlastiba netizehs —“

Peepeschi Musmanis tapa aizinahs ahrā. Emanuela wehstules neſejis eenahza oħra kambari. Deewabihjigais wihrs uſpleħfa wehstuli un laſija to, wareja maniħt, ka wehstule nepatiħk. Beidsoħt dewa tahdu atbildi: „Sakeet, miħlaſi wihrs, tai nabaga ſeewai, ka es, nabagu apgħadafchanas teefas preetſchneeks buhdams, naħlam feħdeſchanā winas likteni zeenijamai ſapulzei zelchū preetſchā deħi ew-herofchanas.“

„Af tu leekulis un bleħdis,“ Emanuels dohmoja un taſſiħahs eet proħjam.

Musmanis nemā negribeja apmeernatees, ka grahſa kungs jau grīboħt eet proħjam. Winsch fanehma wiſu fawu runas wekkibu, grībedams grahſu peerunaħt, lai wehl paleef, bet welti.

Drihs bij ari ſchē eglite Emanuelam aif muguras, un weentlis pa eelu ſtaigadams, winsch fazija: „Af, mans Pestitajs, fur es Tevi atradischi ſchini ſwehtā wakarā? Kad es Tevi ne-atradu neds pee ba-gata baneera, neds pee augsti mahzitā profesora, tad es atradu pee trefchahs egliet Tawu pretineku, jahtanu, kriſt apafsch Tawa wahda apfegas fawu fauno firdi apflehpj. Un zif dascha laba eglite ſchō wakar deg, no kurā war to paſchu fazija.....“

Emanuela kabatas bij zaur triħżerifgo dahnawfhanu gandrīhs glušchi weeglas palikuſħas. Winam wehl atlikahs zetortà eglite.

Pezz ne-ilga gahejena winsch bij atfneeffis pilfertas malu, fur pee eelas tikai wehl reti nami ſtahweja. Winsch dewahs us pēdigo namu. To fafneeffis, winsch apſtahjahs un kluſiħahs uſmanig. Mihliga behrnu dseedafchanu atſkaneja iſi mās naminu:

Leez ſpihdeht gaifchahm ſwezitehm
Ne ween us Tawahm eglitehm,
Dohd miħlam ſelta ſpiħdumam
Gekriſt eekſch muhſu ſirfninahm.
Kam Tawa gaifma firdi miht,
Las muhſham no Tev ne-akriht!

Masajā naminā, if kura ſchō dſeefma atſkaneja, dñshwoja kahds nabags diſħleris, ar wahrdū Lihbetahls, kas fawu familijs gan pañnapi, bet gohdiġi uſtureja, un kuram Emanuels, kad nebij deewsgan darba, pagħadħaja jaunu darbu. Emanuels tamdeht bij ſchini masajā naminā labi paſħtams. Zeerħt eedans, winsch meħħsa pa brihscham ſchini namā ee-eet, un winam arween lohti patika ſchō nabaga familijs. Ihpachji winam bij preeks redsejt, ka behrni bij gohdiġi un labi audſinat; ka winu firdis bij eestahdita miħlestiba us wezakeem; ka wini fawwā nabadsibā arween bij tihri un glietti apgehrbi un ka pat maſiħee bij eeradinati pee deriga darba. Katram behrnam, pat tſchetti gadi wezai Kristinitei, wajjadseja kant-ko novelniħt, lai ari tikai pahri graſħu. Un kas par preeku, kad pehz daudi meħnefchū tſħakkibas un ruhpigas krahſchanas — grafschi bij ſakrahjuſħeas par labu tſħupinu naudas, zaur ko bij eespehjams noſirk jaunu weſti, swahrzinu jeb preefchautiu.

Ne wiſai leela iſtaba, ar fawahm gan prastahm, bet tomehr lohti tihri turetahm iſtabas-leetahm, bij lohti patiħkama. Us loħgeem see-deja ruhpigi kohptas puks, kahdas katra gads-kahrtā meħħsa buht. Ari bij wezas klawerees, kurax bij eemantotas no weżtchwa, bijuſħha fokħlotaja, un us kurahm abi wezakee behrni, Mahrtinfch un Marija, ſwehtwakarōs un zitħos pawlaħs brihsħōs itin jaunki ſpeħleja; jo ehrgenneka kungs wiħnej hawni bes maħħas bij dewis ſtundas. Ta' radahs ari wehl bariba preeks „Fautrija“, uſtigā mahju-funa, un preeks „Matschīna“, melna strasda, kuri abi diwi — ta' ſakoh — pedereja pee familijs.

(Turpmak wehl.)

Drupas un druskas.

Sweedrijas Ļehninfch Gustaws III.

Gustaws III. jahja reis zaur fahdschu, fur kahda fahrti ſemneka meitene pee akas ſtahvedama uħdeni ſmehla. „Mans behrus, dohd man ari dseri.“ Ļehninfch fazija. Meitene winam to labprahit ſneeffsa.

— „Tu eſi paikkäfha un laba meitene.“ Ļehninfch fazija. „Nahz man lihds us pilfchtu, tur Tev buhs weeglas deenas.“ „Ne, miħlaſi kungs.“ meitene atbildeja. „Es newaru no ſchejjenes ne ſohli eet, man wajjal nabaga ſlimo mahti kohpt.“ — „Mahti?“ winsch wajza. „Kur wina ir?“ — „Schē pat buhdinā,“ meitene fazija. Gustaws għażi winai lihdsi buhdā. Winsch atrada tur wezo, ſlimo

feewinu us plikeem salmeem guloschu un waidam. „Loht noschelholju Juhs, mihsa feewin.“ Lehniisch fazijs. — „Af, mihsais kungs, es esmu nabadse un flima.“ wejite fazijs. „Bet es buhtu parvisam no-nibku, kad mana meitina nebuhtu tschakli rohkas-darbu strahdajus un ruhpigi — mani lohpusi. Af Deews, atlihdsini winai par to!“ — Afaras riteja winai pee scheem wahrdeem pahr bahleem un wah-jeem waigeem; tas ari Gustawa firdi lohti fatrijinaja. — Prezigs tan azumirkli, ka bij Lehniisch, wiensch nowehleja tuhlit schai nabaga familijai labu teesu naudas un lihds winas pehdejahm deenahm arween bagatigu pensiju, un tai meitenei issfazijsawu dsihi justo pateizibu ar teem wahrdeem: „Tu nopolni gohdbihjaschanu un zeenishchanu no il-katra, mihsa meitin, tadeht ka Tu sawu mahti efi lohpusi un mihsajus. Es esmu Taws Lehniisch.“

Seedons.

No Sunduka.

1) Gars brihwi zenschahs schurp un turp, bet firds muhs dasch-brihd faista.

2) Ja gribi meerā ar ziteem dsihwoht, tad wedi pats ar fewim karu.

3) Kur gan laime mahjo?

Slinkis mellek laimi tahtumā; tschaklaits atrohn laimi tuwumā.

Kamdeht gribi tahtak dohtees?

Medsi, labums iraid te!

Mahzees tik pehz laimes steeprees;

Laime iraid ari sche.

Seemā dīmtenē pahnahkoht.

1. Iglus gadus aplahrt klihdohs;

Atkal reisi dīmtenē!

Sweizinu no pilnas firdes

Tewi, mihsa Kurseme!

2. Jaunib's seedos es atstahju

Tew, kas mani audseji.

Wezumā, ar speeki rohkā,

Atkal mahjās pahnahku.

3. Jaunib's trakums, weeglprahiba

Mani no tew isdsina;

Beriba un mihsfiba

Atpakal man' atweda.

4. Sirmi mati feds man galwu,

Dreb un trihze rohzina. —

Un tu, mihsa dīmtenite,

Ari balta aplahta. —

5. Mani lausa liktens zetais;

Sweshumā nofirmoju.

Bet tew' klahja mihsa daba,
Lai tu saldi dusetu. —

6. Paivasaras faules starci
Weegli dekti no tew zels;
Tad eeksch lihgsmibas un preesa
Wifas malas seltin sels!

7. Manim gan wairs preesi nesmees,
Ari wairs nejaunojchu;
Bet es zeru, firdij meeru
Dīmtenē atradischi.

J. Rollberg.

Atbildes.

„;—el“: Esam pilnigi ar Jums weenis prahcis; tāhdi raksti buhtu lohti derigi. Patelkīmeees par pefuhjumeem. Luhdsam, mums dariht sinamu pilnigo adresi, lai warenum ar Jums farakstites par sinamo leetu.

D. r. t. J. jun.: Wifu lajiseet, tikai dseijinu nē.

L. R. jldsei: Preezajamees par Juhfu wehstuli.

„Bahrgā nakti auka kauza,
Bangas suhrgā bangojahs;
Sigrinika man behdu nakti
Remeeriga zilajahs.

Klusu bija juhras bangas
Rihta-saulei atsyihdoht;
Wehl jo kluasa man ūrfinika,
Meera wahrdam kluinoht.“

R. B....g Pehterbūgā: Sinamais mahzitajs, ko Latv. Av. iigah-jusčā gada veigās faveem zeen. Lahtajeem bildē pafneedja, ir: Mahrtiāfch Luters. Palihdeseemees ari schogad weens oħram ar fnojumeem.

E. F. Sch—g: Valdeew! Gaidisim kahdu sinu par Latweeschu dsihwi pee Jums tahtumā. Labprāt dīrdam, kā braheem un mahfahm tur eet.

Nahnitim: Mihlu neweens ne-atminehs.

I-neekam: Juhju rakstu ewehrofim fəwischki un it ihyaški, jo grībam par „to leetu“ iħlaki sprest. Tamdeht iħħdām drusku usgaidiħt.

—!?!—: Nam gan labi, ka bales sahle nebij tħira, bet minn schkeet, ka taħdas leetas newajadsehs awisees ewehroht. Nebuhs leels noseegums, kad kahdi S.... neekli fawn laik u pakareja pee kahrsħu speħles, ja tħalli goħdig iħturejahs. Taħdi wakari, lai ari dasħi toħs isdaudsinā par „isglitħibas liħ-disekk“, nebuhs zits neħħas, kā „klubas-wakari“. Pafxhi buhseet manijsħi, ka dasħi ar team wahrdineem „isglitħiba, gaism, tautifkee genteen u. t. j. pr.“ fho baltu deen' meħtajahs kā ar sapu wifšeem ahboleem. — Namis wehl nebij skħolas waldei nodohs, jo skħolas-namōs nedrikħi pehz likuma taħħus preekus iħriħloħt.

Latv. Av. redaktors: J. Weide.

Sludinachanas.

Jaur ħeo teek no Salgales Kr. pagasta-
valdes uſaizinatas wiħas abruß pagasta
dīħħam, pee fai pagasta pedderigħas,
piłaqadħas buħħamahs personas. 7. Februari f. g. pee schejjenas pagasta - valdes,
Emburgā, Janahkt, deħi novalħosħanas par
tagħad zejtumā buħħamah Zekkaba Wiegħandha
atpaka l-nejħħanu jeb neneħħanu; ne-
atnakhfusse tħixx ar ween u tħalli.

Emburgā, 24. Janwari 1881.

(N 19.) Pag.-wezakais: Jakobsohn.

(S. W.) Skrihw.: M. Baumann.

16. Februari f. g., puli. 125s pu-
deenā, tħixx.

60 mehri rudsu

no Salahsmusichas mahzitaja pagasta ma-
għiex Salahsmusichas teesas-namā mat-
raħħolitajeem pahroħħi. Salahsmusichas
mahzitaja pagasta walde, 24. Janwari 1881.

(N 6.) Pagasta-wezakais: J. Frei.

(S. W.) Pag.-skrihw.: A. Grin.

Skundas pagasta - walde żaur ħeo u-
ażiżna wiħus pee Skundas pagasta pedde-
rigoħs, 1860. g. dīmushħoħs wiħrejkhus
kureem 1881. g. fara-denejha j-istahħajnej
pee winas feħkalis libi 20. Merzam f. g.
prezgħi ererħiħħas oħiex fassanħas
listes meldtees.

Skundas, 10. Janwari 1881.

(N 40.) Pagasta-wezakais: K. Weinbach.

(S. W.) Pagasta-skriħweris: G. Uecker.

Krohna Greenwaldes pagasta-teesha uſai-
zina wiħus toħs, kureem pret id-tħalli li-
sumgħa eeruna buħtu, ka pee fai pagasta
pedderigħa atrainne Liħse Brinkmann, pei fai
pag. pedderigħa Mikela Abela deħlu. Frizi,
Emburgā, Janahkt, deħi novalħosħanas par
tagħad zejtumā buħħamah Zekkaba Wiegħandha
atpaka l-nejħħanu jeb neneħħanu; ne-
atnakhfusse tħixx ar ween u tħalli.

Sħallit, 12. Janwari 1881.

(N 25.) Preċċijsħedħetais: J. Nenbush.

(S. W.) Teesas-skriħweris: C. Sommer.

No Krohna Elfschummuħħas pagasta-
teesha teek, ar skon ħażi, ka bebeħrinib
dīħħamħas laulatai pahris, Elfschummu-
ħas Għobbi fainneek Pehteris Ser-
nun ar fawn fejn Warbi, u deħi tam-
pastahvoxha l-likku granti, Schagħar me-
ħażu padeħli.

Jacob Lewinski,

beħra weetā peñnienħi, — wiċċi un il-
takris, kam warbiut pret ħeo adopteere-
ħasħħam kahħas l-likumiġas cerumas buħtu,
żaur ħeo Sludinachanas uſaizinati, ar taħ-
ħażu eerunahm 6 nedelu laik, un wiċċu
weħħafas libi 20. Februari f. g. pei
ħiħihs teesas peetekħees, jeb pehz tam-
atrabidu pahħdu dewejji ar jaibvha prass-ħa-
ħasħħam ppreddiha fagħad.

Kr. Elfschummuħħas pagasta-teesha, 9.

Janwari 1881.

(N 17.) Preċċijsħedħ.: P. Dombravsky.

(S. W.) Teesas-skriħweris: S. Seegrin.

Kad pee Strundas mahzitaja pagasta
veederigo laulata drangi Jana un Anna bejes aprinxi, teek żaur ħeo sinamis dariħihs,
Grinberg deħlu, Krist Grinberg, tipar pei fai pagasta skħolas-namā jaunħabu

Strundas mahzitaja pagasta pedderigħa Marie is-dīm ġie ġegeleem tħalli 12. Februari

Grinberg, kura iż-żewġa meeqha behriha now, fai. g. pee schejjenas pagasta-walibas ma-
behriha weċċa peenem (adopteere), tad-ħall wiċċi jaħħofli ħaż-
ħażżepp, neħħas, kā „klubas-wakari“. Pafxhi buhseet manijsħi, ka dasħi ar team wahrdineem „isglitħiba, gaism, tautifkee genteen u. t. j. pr.“

fho baltu deen' meħtajahs kā ar sapu wifšeem ahboleem. — Namis wehl ne-

bij skħolas waldei nodohs, jo skħolas-namōs nedrikħi pehz likuma taħħus

preekus iħriħloħt.

Strundas, 12. Janwari 1881.

(N 24.) Preċċijsħedħ.: K. Weinbach.

(S. W.) Teesas-skriħweris: G. Uecker.

Baħħas Krohna pagasta-teesha uſaizina ar
ħeo wiħus toħs, kuri buħtu miriħħam
Baħħas Latweeschu mahzitaja pagasta Ga-
nina-Freiberga fainneek deħlam

Freibergu Gedum

parahħda, jeb kureem min. Freibergs buħtu
parahħda palziż, libi schimmi let-ta' iħlikam
kureem 18. Februari f. g. pei Vihbagas pagasta-waldei
Freiberg f. g. ħiġi peetekħees, jo pehz fai
termina kliks parahħnej li kumig iħarraxi
ħiġi parahħdu dewejji ar jaibvha prass-ħa-
ħasħħam ppreddiha fagħad.

Baħħas pagasta-teesha, 13. Janwari 1881.

(N 34.) Preċċijsħedħ.: G. Schlesing.

(S. W.) Teesas-skriħweris: G. Pawel.

No Raubites pagasta-maldiħħanas, Doh-
veiderigo laulata drangi Jana un Anna bejes aprinxi, teek żaur ħeo sinamis dariħihs,
Grinberg deħlu, Krist Grinberg, tipar pei fai pagasta skħolas-namā jaunħabu

Strundas mahzitaja pagasta pedderigħa Marie is-dīm ġie ġegeleem tħalli 12. Februari

Grinberg, kura iż-żewġa meeqha behriha now, fai. g. pee schejjenas pagasta-walibas ma-
behriha weċċa peenem (adopteere), tad-ħall wiċċi jaħħofli ħaż-
ħażżepp, neħħas, kā „klubas-wakari“. Pafxhi buhseet manijsħi, ka dasħi ar team wahrdineem „isglitħiba, gaism, tautifkee genteen u. t. j. pr.“

fho baltu deen' meħtajahs kā ar sapu wifšeem ahboleem. — Namis wehl ne-

bij skħolas waldei nodohs, jo skħolas-namōs nedrikħi pehz likuma taħħus

preekus iħriħloħt.

Raubite, 23. Janwari 1881.

(N 8.) Pag.-wez.: K. Eichwald.

(S. W.) Skriħw.: C. Schwan.

Krohna - Vihbagas (Vipstħusej) pagasta-
walde, Talsu aprinxi, dara sinam, ka Vih-
bagas pagasta grīb lixt buhwieħ jaunħabu

skħolas-namū, kā ari weenim pei tam-
pedderigħa stalla- un kliexes eħħi; tamdeħi

teek fakri, kā ħiġi peetekħees, jo pebz fai

ħażżepp, u deħi tħalli 500 rubl. ja-eleeb. —

Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

weż-żon. — Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

weż-żon. — Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

weż-żon. — Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

weż-żon. — Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

weż-żon. — Blahni un zitħas wiħas nolikħas war-
iħħi deenu, kā weħħlas, pei fai pagasta

Peelikums pee Latweefchu Alwischu Nr. 5. — 1881

Nahditajš: Kahds wahrds par sveijas likumu. Par slinnu jemi. Kā war issaudsnaht ihsti leelus sibpolus. Kas buhtu zc. Kartufelu stahdischana iudeni.

Kahds wahrds par sveijas likumu.

Kursemes lohpu-aiffargschanas heedribas siuojumā rohnahs kahds preefschlikums par sveijas likumu. Minēta heedriba zerē, ka Kursemes muischnezzībai ruhpjotees — schis preefschlikums no Augstahs Valdibas taps apstiprinahts par „Kursemes sveijas likumu“.

Preefschlikums ir schahds:

§ 1. Kursemē drīkfst sveijoht tikai pehz scheem nosazījumeem, kas sibmiejahs us wiſeem uhdeneem, iſnemoht a) juhru un juhras kraſmalas un b) rohkām cetaifitus ſiņju-dihkus.

§ 2. Par sveiju un wehſchu kerſchanu ir ſchēe nosazījumi:

a) aifleegts ir iſſveijoht ikrus un jauno waiflu;

b) nedrihkfst kert tahdas ſiwiſ un tahdus wehſchus, kas no aſtes lihds galvai mehrijoht ir iſhfaki, nekā zetortā dala no winu pilnīga auguma, prohti, kad ſiwiſ un wehſchi, kas ſcho mehru nenes, ir ja-eelaſch atpakaļ uhdeni. Schis nosazījums ne-

tohp eewehrohts, kad sveijo waiflas deht.

Peelihmeju m̄s: Sinama leeta, ka waijadtetu ſkaidri nosaziht, zit garai katrai ſiņij waijaga buht, ja ta tohp uſluhktota par pilnigi uſauguſchi.

§ 3. Siwiſ un wehſchus, kurns pehz § 2. nedrihkfst kert, now brihw neds vahroht, nedſ pirk, neds ari zitir kur aifſuhiht.

§ 4. Prowintſchu likumu III. nodatas 1038. paragrafs tohp atzels un tohp noteikts ihpats taupiſchanas- jeb nahrstu laiks, kurā ir aifleegts sveijoht un wehſchoht. Taupiſchanas laiks preefsch ſiņiham buhtu no 10. Aprila lihds 9. Junijam un preefsch wehſcheem lihds 31. Maijam.

Schis paragrafs nesihmejahs:

a) us ſaſcheem, us taimineem jeb tirſehm, us wimbahm un wiſahm tahu ſiņiham, kas naht if juhras upēs; bet ari ſchih ſiwiſ drīkfst kert tikai pehdejās tſchetrās nedelas-deenās;

b) us makschkereschana ar riſhftehm, kas katrai laikā atlauta. Bet makschkereschana ar grunts-makschkerem ir nahrstu laikā aifleegta.

§ 5. Kad sveijneekam nahtu rohkās tahdas ſiwiſ, ko nahrstu laikā nedrihkfst kert, tad tahs tuhdalin ja-eelaſch atpakaļ uhdeni.

§ 6. Pee sveijoschanas drīkfst nemt tikai tahdas riſhus un tihklus, kas mesti jeb aditi, un ne wiſ tahdas, kas pehz audekla austi. Ažis tihklam, kad tihklis flapjſch iraid, nedrihkfst buht maſakas, ka kwadrat-zellu, — iſnemoht tihklus, ar kureem ſibſchus sveijo.

§ 7. Sveijneeku eeriktes, ka tihkli un tazes, drīkfst ſneegtees jeb eet upēs tikai lihds puſei, no kraſta rehkinoh, tā ka ohtrā puſē upei, kur ſiwiſ nahrstodamees eet, nerohnahs tihkli un tazes. Kad grib dauds tihkli un tatſchu ſikt weenā un tai paſchā jeb ari ohtrā puſē upei, tad teem ja buht weenam no ohtra ne tuval, ka trihsreis tik tihkli, zit garakais tihklis garſch iraid.

§ 8. Kad sweijueels eelek tihlus un zitas ceriktes un pats nestahw klah, tad japeelek sihme, ta ka sweijneeku war dabuht.

§ 9. Pee sweijoschanas ir aisslegts:

- uslifit nahwigu kohshamo, nemt tahdas sahles, kas sprahgst jeb ari siwis apreibina;
- bruhkeht tahdus eerohfchus, ar kureem siwis war ewainoht, ka: scheberklus u. t. j. pr;
- jadabuht nakti siwis bareem kohpâ zaur uguni un lahpahm.

§ 10. Weetigahm polizejahm stangri us tam jaaskatahs, ka sweijas likums tohp pilnigi issyldihts, un ka sweijneeku rihki naw pretlikumigi. Polizejahm ari ir brihw katu brihdi pahrluhkohf fakertahs siwis un traufus, kur siwis tohp usglabatas.

§ 11. Kad kahds ir kaut-ko pret likumu darijis, tad wina pee tam bruhketahs leetas, ka laiwu, tihlus u. t. j. pr. war us pehdahm apikhlaht.

§ 12. Kas sweijas likumu pahrkahpj, tohp strahpeti ar naudas-strahpi lihds 50 rubl. jeb ar zeetumu; ari sweijneeka rihlus war atnemt.

Kad tohp pahrkahpti § 2., § 3. un § 4., tad wainigais ne ween tohp strahvechts ar noteikto strahpi, bet ari tohp atnemtas siwis un wehshi, ko pehz likuma nedrikst pahndoht, pirkst un zitur kur aissuhtiht, — weena alga, ka rohkas wina rohnahs.

Lohki labi buhtu, kad mehs ne wis ween Kursemê, bet ari Widsemê reis dabutum kahdu tamlihdsigu likumu, jo pee muhsu tagadejahs sweijas, deemschehl, noteek dascha nekahrtiba un siwis tohp neschehligi tsinzhinatas.

Red.

Par slimu semi.

Ka slimis zilweks un lohps nespehi strahdaht, tapat ari slimu seme newar nest labus auglus jeb isdoht labu plauju. Kabala bariba un speshigakais peekohds nespehi slimam zilwekam doht pee darba waijadfigohs speshkus, tapehz ka ba-

riba netohp no flimneeka meejas isleetata; tapat newar speshigakais mehshi un it ihpaftchi supersofats padariht semi augligu, ja ta ir „slima“.

Bet ka un kahdâ wihsé seme war buht „slima“?

1) Seme ir slima, kad ir par flapju. Bai gan semei preefsch auglu un augu isdohfchunas uelkas naw derigaks, ka uhdens, kas ka leetus us augeem nolishjt, tomehr par dauds uhdene ir preefsch augeem tihra giste. Daschureis gan seme isskatahs no wirfus pilnigi fausa, bet apaksh-grunte atrohdahs uhdens. Ja nu augu faknes, kas daschureis fneedsahs pahri par 3 lihds 4 pehdahm dftli semê, aissneeds uhdeneino apaksh-grunti, tad tahs fahk puh, un augi tohp slimu un isskatahs nonihkuchti. Weenigais lihdsellis, zaur ko tad war palihdecht, ir tas, ka flapjâs weetâs rohk 3 lihds 4 pehdus dftlus grahwus, kas lai uhdene nowest.

2) Seme ir slima, kad winas datas, ka: mahls, smilts, kalkis un melna augligâ fahrta nerohnahs tahdâ mehrâ, kahdâ wajadsetu buht. Wairak weetâs, kur mahls ar smalku smilti fajauzees kohpâ, seme paleek drihs pehz arfchanas til zecta, ka gaifs tanî pawifam newar eespeestees eekshâ, un faknites ir semê ka eemühretas. Slapjâ laikâ tahda seme paleek drihs ween fchlidra ka putra, un fausâ laikâ apstrahdata — pelneem lihdsiga. Tahda seme naw deriga un ir janofauz par „slimu“ semi.

Schahdu slimu semi war padariht wafelu zaur tam, ka uhdene nolaisch, stipri mehsto ar frischeem, wehl nefatrunejuscheem stalla mehseem, kas ir labi apaxami, ka usdzen mergela-semi jeb gluhdü, ka apstrahda ihstâ, ne par dauds flapjâ, ne ari par dauds fausâ laikâ, un par dauds ne-ezè. Kad tahdu slimu semi jau ruden' labi nesa-ar un pawafar' agri ne-apfchj, lai sehja lihds karstakajam laikam jau dabu semi apseg, tad newar zereht us labu plauju. jo seme paleek zecta un stahdini newar augt. — Preefsch kartuseleem ir tahda seme pawifam nedriga, un rudsî un meeshi aug deewsgan wahji.

3) Seme ir flima, kad ir skahba un fatur par dauds dselss dasas. Tas nahk no pahrlieziga flapjuma un gaisa truhkuma, un samaita ne ween fehklai dihglus, bet ari labiba newar labi augt. Mescha seme un gandrihs katris plehsums fatur schahdas skahdigas weelias jeb dasas, un daudreis tahdā mehrā, ka pat ausas lahga ne-aug un isdohd lohti weeglus graudus. Dsila arschana, zaur ko tohp seme padarita irdena, lai gaisa tai war eespeestees; labi grahwji un kalku un gluhdas usweschana ir ari schē derigs lihdsekkis. Katram semkoh-pim waijaga labi apdohmaht, pirms tas semu gulofchas plawas un ganibas usplehch un pahrehefsch axamā semē, waj tur ari buhs labs lauks.

4) Seme ir flima, kad nefaturahs kohpā un ir par dauds irdena. Tahdā semē newar augu faknes deewsgan zeeti eekertees un seme ahtri ween isschuhst. Tahdu semi waretu pareisa isleetaht zaur mahla un mahla gluhdas usweschana, un fmagu russu leetaschanu ihstā laikā. Tahdu semi waretu ihpaschi leetaht preefsch lohpu baribas audsechanas, preefsch kartuse-keem, beetehm un lehzahn.

5) Seme ir flima, kad tanī par mai augeem waijadfigo weelu. Schi waina rohdahs tahdā semē, no kuras ilgaku laiku ir wairak nemts, nekā tai dohts. Schē ir weenigais lihdsekkis — laba apstrahdaschana un stipra mehfloschana, ne ween ar stalla mehfleem, bet ari ar supersosfatu un kaulu milteem. Tahdai nespehzigai semei waijaga wairak gadus no weetas wairak doht, nekā tai atnem sehja un augti. Ari ja-eewehro pareisa auglu fahrtiba; tad drishumā lauks nesihis bagatakus auglus. Us auglu fahrtibu sihmejoht, jasaka, ka kartufeli un beetes patehre jo wairak kali, ahbolinafch un sirni — kalkus, un tee 4 steebru augti — dauds flahpekta un fosfor-flahbes. Kad weenu puhra-weetu mehflo ar 12 pohdeem supersosfata un 12 pohdeem kainita (kali), kas mafsa kahdus 8 rubl., un eestahda kartufelus, tad dabu daudreis 30 lihds 50 puhru wairak. — Preefsch steebru augeem, ja seme ir labi mehfleem, peeteek ar pus maifa super-

fossata us puhra-weetu. Supersosfats ween nedara nekahdu leelu labumu; turpreti 20 polhudu kaulu miltu us puhra-weetu — spehzinahs semi.

6) Daudreis dsirdam daschu schehlojamees, ka seme ne-isdohdoht wairs tik labu ahbolina-un strau plauju, ka senak, lai gan seme naw flima, tapehz ka ness wehl it labi zitus auglus. Tahda schehlofchanahs ir daschā sirna jo eewehrojama. Tas nahk no tam: Steebri augti, ka ari beetes un kartufeli, nem sawu baribu wairak no semes wirzejahs fahrtas; turpeti ahbolinsch un sirni — wairak no semes apakfch-gruntes, ko nespehjam nekahdā wihsē zaur mehfloschana spehzinah. Schē tik ir weens weenigs lihdsekkis, prohti: ahbolinafch jafehj tikai pehz 10, un sirni pehz 7 waj 8 gadeem — tai paschā weetā. Ja to nedara, tad seme peekuhyt un nespehj nest labu ahbolinu un labus straus. Ja fehj ahbolinu, us pusi fajauktu ar sahles fehku, un straus, us pusi fajauktus ar ausahm, tad semes apakfch-gruntei atnem tikai pus tik spehka.

7) Röhdahs ari tahda seme, kas isleekahs laba un augliga, un tomehr, lai ari labi mehflo, ne-isdohd peenahzigu auglus. Tahdai semei tik truhkst kalku, un tas labakais lihdsekkis ir — kalku un gluhdas usweschana. Kalki dara diwejadu labumu; pirmahrt — kalki ir pa dasai augu bariba, jo katra stahda pelnds atrohdam kalkus; ohtrahrt — kalki padara semi darbigaku, un palihds augeem waijadfigo baribu weeglati fasneegt. Tapat ka srgu zaur labu baribu un pahtagu war padariht tschaklaku, tapat war semi zaur labu mehfloschana un zaur kalku usweschana padariht darbigaku un tschaklaku pee auglu isdohschanas. — Bet ka srgam wispirms jadohd bariba un tad tikai kahds zirteens, tapat wispirms jagahdā par labeem un trekneem stalla mehfleem, un tad tikai jakerahs, ta fahrt, deht paslubinachanas pee skunstigeem lihdsekkem.

S.

Ka war isandsinahf ihsti leelus fihpolus.

Kad fihpolus, pirms tohs stahda, papreelch pee palehna fistuma labi iskalte, bet pee tam til

ne-apfahde sibpoleem dihglus, augoht tee lohti leesi. Tuhlit pehz eestahdischanas labi mehflo-tâs un dñsli usraktâs dohbes — tee fahkoht drîhs ween augt jo leelâ skaitâ. Atri sawihtusi kartufelu fehla dihgst arween ahtraki, un kartufelu ir wairak apalchâ un tik drîhs nepuhst.

S.

Kas buhtu jadara, lai uhdens-pumpji seemâ ne-aiffalst.

Leelu-leelsahs indewes zelahs no tam, kâd uhdens-pumpji seemu aiffalst. Lai nu tas ne-notiktu, mehs mehdsam pumja lohku jeb stabu aptiht ar salmeem un seemu. Bet kâ wiñi sinahs, tad tas dauds nepalihds; jo sala eeleen eekchâ no augshas un uhdens tomehr stabâ sajalst, un zaurumu wirsü tak nedrihst pilnigi aistaihst, tamdeht ka tam jaftahw walâ.

Rahds semkohpis schini finâ raksta tà: Rahdu pehdu sem akas wahka es pumpja stabâ ee-urbu $\frac{3}{4}$ zellas leelu zaurumu, zaur ko uhdens is pumja lohka jeb stabu war istezeht ahrâ. Zaurumâ es eelecku krahni, ko wasarâ aigreeschu zeeti un seemâ drusku atgreeschu walâ. Kad beids pumpeht, tad zaur scho atgresto krahni uhdens lehnitinam eetek atpakal akâ, ta ka stabs lihds krahnkina paleek tuksch. Tas uhdens, kas apalch krahunkina atleek, pee manas akas wehl nefad naw eefalis un ari newarchs eefalt, ja aki un akas wahku labi apkrauj waj nu ar mehfleem jeb zitu ko. Ta weeniga nepatihkamâ leeta pee schihs eeriktes buhtu ta, ka seemu kahdas pahri reisas ir pumpis jawell, ta fahkoht, par welti, kamehr uhdens no krahunkina tohp uszelts lihds pihpei. Bet tas nebuhtu nefas, falihdstnoht ar tahm indewehm, kas zelahs no tam, kad pumpis eefalst.

Kad negrib krahni eelift, war ari tapu eedsiht zaurumâ. Kad seemâ beids pumpeht, tad tapa ja-iswell, lai uhdens is stabu istek, un tad tapa ja-eebahsch. Kad nu atkal grib pumpeht, tad

stabâ ja-eleij drusku uhdens, — ja zitadi pum-pis newilstu.

Kartufelu stahdischana rudenî.

Par kartufelu stahdischanu rudenî, kas wiß-wairak Franzijâ ar labu isdewumu tohp kohpta, raksta weens muischturis weenâ Wahzu semkoh-pibas laikrakstâ ta: „Kad mehs, semkohpjî, us tam luhkojanees, tikai labakohs, weseligakohs graudus preeksch fehlas isleetah, waj tad mums nepeeklahjahs ari us tam luhkotees, tikai tahdus kartufelus preeksch issahdischanas nemt, furi naw futuschi neds dihguschi? Pee kartufelu glabashanas pagrabös jeb bedrës — naw neweens neds ohtris fehlas kartufelus maitadams nela-bums nowehrschams, kaut ari deewssin zif no-peetni to nowehrst puhletohs.“ Anglijâ weens mahzitajs jan 25 gadus weenmehr rudenî, Oktobera mehnesi, kartufelus stahda, un ir pahr-leezinajes, ka rudenî stahditee kartufeli diwreis tik dauds auglu isdohd, neka pawasarâ stahdi-tee, un pee 8 zellu dñsuma semê netohp no sal-nas maitati. — Muhsu dauds bahrgakâ kli-mata, neka Anglijâ, buhtu derigi, kad Oktobera mehnesi stahditee kartufeli tiftu apsegti ar mehfleem. Schahdâ wiße nahktu kartufelu fehlsneeki nesutuschi un nedihguschi semê, un nahktu wineem wiß tas no dabas teem pee-fchirktais schirkelu-miltu daudsuns pee pirmâh s augshanas par labu, kas, prohtamis, pee nahko-schahs nonemshanas buhtu redsams. Kad rudenî stahditee kartufeli divi lihds trihs nedelas wehslaku usdihgst, neka pawasarâ stahditee, tad ir tas eemeslis weenigi eeksch tam atrohdams, ka tas pawasarâ wairs ne-apstrahdatais semes-gabals wehslaku eefalst, tamdeht ari fehlsneeki wehslaku usdihgst, bet tomehr tohs pawasarâ stahditohs augshana pahrsphej un dauds agrak eenahkahs. — Patihkami buhtu, ka daschi no muhsu sem-kohpjeem fcho padohmu ismehginatu un mums nahkoschâ gadâ par isdewumu pasinotu.

L. P.